

Kirkevalget

8.-9. sep. 2019

NR. 8.8

Stemmestyret på valgtinget

8. OG 9. SEPTEMBER

KIRKEVALGREGLENE § 9-4
VALGHÅNDBOKA kapittel 8, side 89-101

STEMMESTYRET

Stemmestyret består av minst tre medlemmer og er oppnevnt av valgstyret for å administrere stemmegivning i ulike valglokaler.

Medlemmene i stemmestyret må ha stemmerett ved valget. De må være over 15 år og manntallsført i soknet.

STEMMESTYRET SITT ANSVAR

Stemmestyret er ansvarlig for gjennomføringen av valget i sitt valglokale. Lederen for stemmestyret sørger for at arbeidet i valglokalet blir organisert og fordelt på stemmestyrets medlemmer.

Ansaret innebærer at lokalet blir åpnet og stengt til fastsatt tid og at manntallslistene, stemmesedler og valgurner blir levert til valgstyret for optelling—samt rapportering og kontakt med valgstyret.

STEMMESTYRET SINE OPPGAVER

Stemmestyret kan selv utføre alle oppgavene i valglokalet eller få hjelp av valgfunksjonærer. Det er stemmestyret som skal føre protokoll fra valglokalet, men valgfunksjonærer kan gjøre alle andre oppgaver.

Et medlem av stemmestyret bør jevnlig inspisere valgavlukkene for å kontrollere at det til enhver tid er tilgjengelige stemmesedler for alle valglistene og nok skrivesaker.

VALGFUNKSJONÆRER

Valgstyret kan engasjere og oppnevne valgfunksjonærer til gjennomføring av valget. Kandidater til sokneråd og bispedømmeråd kan også være valgfunksjonærer. Valgfunksjonærene kan krysse i manntallet, stemple stemmesedler og passe på at velgeren legger stemmesedlene i valgurnen.

Det er svært viktig at valgfunksjonærene og stemmestyret er nøytrale, og skal ikke under noen omstendigheter anbefale spesielle kandidater eller lister.

ÅPNING OG STENGING

Stemmestyret skal åpne og stenge dørene til valglokalet nøyaktig på de tidspunkt som er satt av valgstyret.

Valglokalet skal være åpent sammenhengende i de fastsatte tidene, og det er ikke tillat å stenge lokalet underveis (f.eks til matpause).

Før åpning bør valgstyret gå gjennom «løypa» fra buss-/parkeringsplass til valglokalet for å kontrollere universell utforming og tilgjengelighet.

Stemmestyrets leder erklærer valgtinget åpnet:

Med dette erklærer jeg valgtinget i ... stemmekrets i ... sokn ved Kirkevalget 2019 for åpnet. Stemmegivningen kan ta til.

ORIENTERING VED ÅPNING

Før åpning skal valgfunksjonærene få orientering om prinsippene for hemmelig valg, nøytralitet og taushetsplikt. Det skal også orienteres om hvem som har stemmerett, framgangsmåte for valget og hvor mange som skal velges ved de ulike valgene—og hvilke endringer som kan gjøres på stemmeseddelen.

STENGING

Ved stenging skal dørene lukkes, og de som er inne i valglokalet skal få stemme.

Dersom det er kø utenfor dørene ved stenging, skal stemmestyret skaffe seg oversikt over hvem som var til stede før stengetid. Disse skal få avgi stemme. Dette kan gjøres ved at en valgfunksjonær stiller seg bakerst i køen utenfor lokalet.

VALGAGITASJON

Valgagitasjon er skriftlige, muntlige eller symboliske ytringer for eller mot en spesiell liste, en kandidat eller saker/standpunkt/system.

Valgagitasjon er ikke tillatt i valglokalet eller i de rom velgeren må passere for å komme dit. Valgfunksjonærer skal ikke gå med jakkemerker, t-skjorter eller lignende med kirkepolitisk innhold.

Valgagitasjon er tillat utenfor bygningen.

URO I VALGLOKALET

Stemmestyrets leder kan vise bort personer som skaper uro eller driver valgagitasjon i valglokalet eller i de rom velgeren må passere for å komme til valglokalet.

Eksempel på slik oppførsel er sjikanering av velgere, støyende adferd, loddsalg, innsamlinger og lignende.

Bortvisningen gjelder for uro, så dersom personen møter på nytt og grunnlaget for bortvisning er borte, skal personen få avgi stemme.

TOM FOR STEMMESEDLER

Det skal til en hver tid være tilstrekkelig med stemmesedler for alle valglistene. Dersom en går tom for stemmesedler i et valglokale, må det trykkes opp nye eller hentes fra andre valglokaler.

Stemmesedlene hentes fra <https://kirken.no/nb-NO/om-kirken/slik-styres-kirken/kirkevalget/for-medarbeidere/stemmesedler/>. Stemmesedler til soknerådvalg skal skrives ut på hvitt papir. Stemmesedler til bispedømmeråd/Kirkemøtet skal skrives ut på farget (helst grønt) papir.

Dersom dette ikke lar seg gjøre, kan det benyttes blanke stemmesedler. Velgeren må da skrive på hvilket bispedømme/sokn og liste det gjelder. Dersom velgeren vil endre på stemmeseddelen, må alle kandidatene føres opp i riktig rekkefølge, før en kan endre. Det kan også brukes blanke ark, da må det også skrives hvilket valg det gjelder.

Dersom en går tom for stemmesedler til en av listene ved valg til bispedømmeråd/Kirkemøtet, må en benytte «reserveløsning» (blanke ark eller

blanke stemmesedler) for alle listene.

VELGEREN ER PREST ELLER LEK KIRKELIG TILSATT

Hvis velgeren har markering i manntallet på at vedkommende har stemmerett som prest eller lek kirkelig tilsatt, skal velgeren kun levere stemmeseddel for valg av sokneråd.

Dersom velgeren mener at dette er feil, skal en ta i mot **stemmesedlene i særskilt omslag**. I tillegg skal velgeren fylle ut *Skjema 3.1.6: Krav om retting av feil i manntall*, som skal legges ved i omslagskonvolutt. Valgstyret avgjør spørsmålet om stemmerett.

VELGEREN MENER DET ER FEIL I MANNTALLET

Dersom velgeren mener at han eller hun skulle stått i manntallet i stemmekrinsen, skal en ta i mot **stemmesedlene i særskilt omslag**. I tillegg skal velgeren fylle ut *Skjema 3.1.6: Krav om retting av feil i manntall*, som skal legges ved i omslagskonvolutt. Valgstyret avgjør spørsmålet om stemmerett.

VELGEREN ER MANNTALLSFØRT I ANNET SOKN

Dersom det er åpnet for stemmegivning i hele fellesrådsområdet kan en ta i mot **stemmesedler i særskilt omslag**.

Dersom det ikke er åpnet for stemmegivning i hele fellesrådsområdet, må velgeren reise til sitt sokn for å stemme.

VELGEREN ER MANNTALLSFØRT I ANNEN STEMMEKRETS I SOKNET

Dersom velgeren kommer til et valglokale utenfor sin stemmekrets, kan stemmemottaker ta i mot **stemmesedlene i særskilt omslag**.

MOTTAK AV STEMME I SÆRSKILT OMSLAG

1. Stemmemottaker stempler stemmesedlene
2. Velgeren legger stemmesedlene i hver sin stemmeseddelkonvolutt (hvit konvolutt for soknerådvalg og farget for bispedømmerådvalg)
3. Stemmeseddelkonvoluttene legges i en omslagskonvolutt sammen med valgkort, eller med velgerens navn, adresse og fødselsdato påført utenpå
4. Valgfunksjonær skriver tid og sted for stemmegivningen på omslagskonvolutt, og signerer
5. Omslagskonvoluttene nummereres og føres på *Skjema 8.8.4 Liste over mottatte stemmer i særskilt omslag på valgdagen*
6. Omslagskonvoluttene bør legges i urnen eller et annet trygt sted før de blir behandlet under optellingen

VELGEREN HAR STEMTE VED FORHÅNDSSTEMMING

Velgere som har forhåndsstemt kan ikke ombe stemme seg og stemme på nytt. Dersom en velger krever å stemme, skal ikke vedkommende avvises selv om det er krysset i manntallet.

Stemmesedlene skal tas i mot i **særskilt omslag**, for å bli behandlet av valgstyret.

VELGERE UTEN LEGITIMASJON

Dersom stemmemottaker kjenner velgeren er det ikke nødvendig å vise legitimasjon.

Dersom en ukjent velger ikke kan bevise sin identitet, får ikke vedkommende stemme og må komme tilbake med legitimasjon.

VELGEREN LEGGER EN USTEMPLET STEMMESEDDDEL I VALGURNEN

Dersom velgeren ved en feil legger en ustemplett stemmeseddel i valgurnen, skal ikke urnen åpnes for å ta ut stemmeseddelen. Feilen blir rettet opp ved at velgeren henter en ny stemmeseddel som blir stemplet og lagt i urnen. Den ustemplede seddelen vil bli forkastet. Dette skal noteres som avvik i stemmestyrets protokoll.

VELGEREN FORLATER LOKALET UTEN Å LEGGE STEMMESEDDDEL I URNEN

Dersom en velger som er krysset i manntallet forlater valglokalet uten å legge stemmeseddel i urnen, bør dette registreres i stemmestyrets protokoll. Vedkommende kan ikke komme tilbake å stemme.

Dersom velgeren forlater valglokalet uten å være krysset i manntallet, skal det ikke registreres.

STEMME VED VALG I DØVEMENIGHETENE

Velgere som skal stemme ved valg til Døves menighetsråd og døvemenighetens representant i Oslo bispedømmeråd, kan stemme ved opp til fire valg.

Se egen veiledning om hvordan de kan stemme ved de to valgene i døvemenighetene her:

<https://kirken.no/nb-NO/om-kirken/slik-styres-kirken/kirkevalget/for-medarbeidere/dovekyrkjeval/>.

RETT TIL HJELP

Velgere med nedsatt fysisk eller psykisk funksjonsevne har rett til hjelp fra en valgfunksjonær. Enkelte velgergrupper kan ha rett til en ekstra hjelper, for å beskytte velgeren mot press.

Det er velgeren selv som skal peke ut den ekstra hjelperen. Stemmestyret skal gjøre ekstra hjelpeopptaksoppgaver oppmerksomme på taushetsplikt om velgerens stemmegivning. Les mer i valghåndboken kapittel 8.8.6.

Dersom en velger ikke er i stand til å ta seg inn i valglokalet, kan vedkommende avgi stemme umiddelbart utenfor. Les mer i valghåndboken kapittel 8.8.7.

PRESSE OG VALGUNDERSØKELSER

Pressen må ikke få tilgang til valgavlukkene for å se hvor mange stemmesedler som er tatt, og stemmestyret kan heller ikke gi informasjon om dette.

Valgundersøkelser er ikke tillatt i valglokalet, eller i de rom som velgeren må passere på vei inn/ut.